

Кузьменко О.В.

доктор економічних наук, професор,
Сумський державний університет

Койбічук В.В.

кандидат економічних наук, доцент,
Сумський державний університет

Кочережченко Р.Д.

студент,
Сумський державний університет

Kuzmenko Olha, Koibichuk Vitaliia, Kocherezhchenko Roman
Sumy State University

ФІНАНСОВИЙ МОНИТОРИНГ КЛІЄНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ АГЕНТІВ НА ПІДГРУНТІ ВЕРИФІКАЦІЙНО-ІДЕНТИФІКАЦІЙНИХ ВХІДНИХ ТА ВИХІДНИХ ДОКУМЕНТІВ ¹

FINANCIAL MONITORING OF ECONOMIC AGENTS CLIENTS BASED ON THE VERIFICATION AND IDENTIFICATION INCOMING AND OUTGOING DOCUMENTS

Процеси ідентифікації та верифікації осіб є дієвими інструментами, яким віддається провідна роль та які сприяють недопущенню обігу злочинних коштів через фінансово-економічну систему, дають змогу викрити джерела походження незаконних доходів. У статті розроблено структурну схему вхідних та вихідних документів, що пов'язані з ідентифікацією та верифікацією осіб, які підлягають фінансовому моніторингу економічними агентами, наведено опис кожного етапу перевірки, вимоги до документів, їх зміст. Перевірка вхідних документів складається з трьох етапів. На першому етапі перевіряються ідентифікаційні документи, на другому – установчі документи, на третьому – фінансові документи. Структурна схема вихідних документів містить повідомлення Спеціально уповноваженому органу, повідомлення Службі безпеки України, інформацію Національному банку України, лист клієнту.

Ключові слова: фінансовий моніторинг, верифікація клієнтів економічних агентів, ідентифікація даних, нормативна інформація, внутрішні документи, зовнішні документи.

Процессы идентификации и верификации лиц являются действенными инструментами, которым отдается ведущая роль и которые способствуют недопущению оборота преступных средств через финансово-экономическую систему, определению источников происхождения незаконных доходов. В статье разработана структурная схема входных и выходных документов, связанных с идентификацией и верификацией лиц, подлежащих финансовому мониторингу экономическими агентами, приведено описание каждого этапа проверки, требования к документам, их содержание. Проверка входящих документов состоит из трех этапов. На первом этапе проверяются идентификационные документы, на втором – учредительные документы, на третьем – финансовые документы. Структурная схема выходных документов включает сообщения Специально уполномоченному органу, сообщения Службе безопасности Украины, информацию Национальному банку Украины, письмо клиенту.

Ключевые слова: финансовый мониторинг, верификация клиентов экономических агентов, идентификация данных, нормативная информация, внутренние документы, внешние документы.

For the successful conduct of certain financial transactions, economic agents determine the requirements for incoming and outgoing documents and develop appropriate templates for documents and messages. Identifying and verifying persons are effective tools that are given a leading role and help prevent the circulation of criminal funds through the financial and economic system, reveal the sources of illicit income, and identify the beneficiaries of such illegal funds. The article develops a block diagram of incoming and outgoing documents related to identifying and verifying persons subject to financial monitoring by economic agents and provides a detailed description of each stage of verification, requirements for documents, and content. Verification of incoming documents consists of three stages. At the 1st stage, identification documents are checked; at the 2nd stage – constituent documents (charter, founding agreement, model charter, decision on creation, changes to the constituent document, corporate agreement, description of documents, ownership structure, employment agreement (contract), regulations on governing bodies, decisions on election of officials, appointment order, card with sample signatures), at the 3rd stage financial documents (balance sheet, report on financial results, transcripts of balance sheet items, declarations, income statement, certificate on the absence of arrears of payments to the budget, certificate of cash flow from the servicing bank, account statement, certificate of indebtedness, patents, licenses, permits, certificates, certificates, credit agreements, guarantee agreements, letters of credit, loans, collateral, mortgages, guarantees, agreements with suppliers and buyers, lease agreements). The block diagram of the source documents for financial monitoring consists of four tuples, the key determinants of

¹ Робота виконана в рамках дослідження за фінансування Національного фонду досліджень України № 2020.01/0185 «Оптимізація та автоматизація процесів фінансового моніторингу для зростання інформаційної безпеки України».

which are notifications to the Specially Authorized Body, notifications to the Security Service of Ukraine, information to the National Bank of Ukraine, letters to the client (servicing, from conducting financial transactions, to freezing the client's assets or to freezing assets on a financial transaction frozen by an economic agent).

Key words: *financial monitoring, verification of economic agents clients, data identification, normative information, internal documents, external documents.*

Постановка проблеми. Останнім часом простежується цілком очевидна тенденція щодо досліджень у напрямі фінансового моніторингу. Саме заходи з фінансового моніторингу спрямовані на вирішення гострої проблеми, що постала перед сучасним світовим співтовариством, а саме забезпечення економічної безпеки, протидії легалізації злочинних доходів, отриманих незаконним шляхом, фінансуванню тероризму, розповсюдженню зброї масового знищення, а також протиправного, нецільового, неефективного використання фінансових ресурсів. А у зв'язку з тим, що загрози відмивання нелегальних коштів і надалі зростають, то питання забезпечення ефективного проведення фінансового моніторингу, набувають ще більшого значення, їх актуальність не викликає сумнівів.

Найважливішими елементами реалізації фінансового моніторингу є заходи з ідентифікації та верифікації осіб, що здійснюють фінансові операції. Процеси ідентифікації та верифікації на початкових стадіях дають змогу виявити, упередити, вчинити оперативні заходи щодо негативних явищ, що загрожують економічній та фінансовій безпеці. Практика функціонування економічних агентів доводить, що залишається відкритою потреба в здійсненні спеціального підходу до організації процесів ідентифікації та верифікації клієнтів, а це вимагає додаткових наукових досліджень у напрямі розроблення цілісного комплексу вдосконалених методів їх реалізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні питання, поняття та проблеми, пов'язані з категорією «фінансовий моніторинг», описуються у роботах таких учених, як О.В. Кузьменко, Т.В. Доценко, Л.О. Скринька [1], які досліджують роль фінансового моніторингу в сучасній системі забезпечення економічної безпеки національної економіки. Н.А. Лугіна, В.В. Левчишина [2] висвітлюють фінансовий моніторинг як спосіб протидії легалізації (відмиванню) злочинних доходів. В.Г. Першин [3] визначає роль фінансового моніторингу в межах протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом. О.В. Кузьменко, А.О. Бойко, Г.М. Яровенко, Т.В. Доценко [4], які пропонують сценарії реформування національної системи фінансового моніторингу. Науковці [5–8] пояснюють особливості проведення аудиту валютних операцій підприємств, що підлягають фінансовому моніторингу.

Один із найважливіших складників фінансового моніторингу – ідентифікація та верифікація осіб та особливості, що стосуються цих понять, у своїх роботах розкривають: Б.М. Ногейра Сервантес [9], що описує загальну ідентифікацію понять; Вандана і Н. Каур [10], котрі вивчають системи біометричної ідентифікації та верифікації; В. Ян, Дж. Цзян, К. Чень [11], які розкри-

вають практичну значущість методу відеоідентифікації; А.А. Макурін [12], що визначає проблеми ідентифікації в обліку користувачів криптовалюти; Г.М. Новіцький, С.М. Злепко, Л.Г. Коваль, І.О. Криворучко [13], котрі аналізують помилки ідентифікації та шляхи підвищення точності систем біометричної ідентифікації.

Мета статті полягає у розробленні структури шаблонів вхідних та вихідних документів, повідомлень, пов'язаних з ідентифікацією та верифікацією осіб, які здійснюють фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу.

Виклад основного матеріалу. Усі вхідні документи, пов'язані з ідентифікацією та верифікацією осіб, які здійснюють фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, повинні відповідати певним вимогам, тобто мати відповідну шаблонну структуру. Загальні вимоги до вхідних документів такі: повинні відповідати вимогам законодавства; у певних випадках повинні бути надані згідно з формами, передбаченими вимогами внутрішніх нормативних документів економічного агента [14]; не повинні мати підчисток, дописок, закреслених слів, інших не завірених відповідним чином виправлень; текст у документах не повинен бути нечитабельним через пошкодження, неякісне копіювання (сканування, друкування), написаний олівцем; текст у первинному написанні не повинен бути нечитабельним через те, що вони залиті чорнилом, водою, мають потертості; документи не повинні бути порваними; текст не повинен бути викладений на двох і більше не прошитих, не пронумерованих, не скріплених підписом уповноваженої особи та печаткою аркуша; печатки на документах мають відповідати встановленим вимогам (документи до 06.11.2014 обов'язково повинні бути затверджені печаткою; документи з 06.11.2014 по 19.07.2017 повинні бути засвідчені печаткою, якщо в установчих документах міститься інформація про наявність печатки; з 19.07.2017 засвідчення документів печаткою не є обов'язковим (за бажанням юридичної особи)).

До вхідних документів, пов'язаних з ідентифікацією та верифікацією осіб, які здійснюють фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, надані безпосередньо клієнтом, відносять такі (рис. 1): ідентифікаційні документи (паспорт громадянина України у вигляді книжечки, паспорт громадянина України у вигляді ID-карти та Витяг з ЄДДР щодо реєстрації місця проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків, відомості з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань), установчі документи (статут, засновницький договір, модельний статут, рішення про створення, зміни до установчого

документу, корпоративний договір, опис документів, структура власності, трудовий договір (контракт), положення про органи управління, рішення про обрання посадових осіб, наказ про призначення на посаду, картка зі зразками підписів), фінансові документи (фінансова звітність – баланс та звіт про фінансові результати; розшифровки статей балансу; декларація; довідка про доходи; довідка про відсутність заборгованості по платежах до бюджету; довідка про рух коштів; виписка по рахунках; довідка про заборгованість; патенти, ліцензії, дозволи, свідоцтва, сертифікати; кредитні угоди, договори гарантій, авалів, акредитивів, позик; договори забезпечення, застави, іпотеки, гарантії, поруки; договори з постачальниками та покупцями; договори оренди; довідка-пояснення щодо збиткової діяльності; довідка достатності кадрів).

Першим етапом перевіряються ідентифікаційні документи [15–17]. Другим етапом вивчаються установчі документи. Для різних організаційно-правових форм підприємств відрізняються види установчих документів [18]: статут – для товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, приватного підприємства, дочірнього підприємства, фермерського господарства; засновницький договір – для повного товариства, командитного товариства; модельний статут – для товариства з обмеженою відповідальністю (сам модельний статут не надається), причому до модельного статуту додатково надається рішення про створення вищого органу управління організації (рішення повинно бути підписане всіма засновниками, у рішенні вказуються вид юридичної особи, її назва, місцезташування, ціль, завдання, предмет

ІДЕНТИФІКАЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ	паспорт громадянина України у вигляді книжечки	паспорт громадянина України у вигляді ID карти та Витяг з ЄДДР щодо реєстрації місця проживання	реєстраційний номер облікової картки платника податків	Відомості з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань
УСТАНОВЧІ ДОКУМЕНТИ	статут	засновницький договір	модельний статут	рішення про створення
	зміни до установчого документу	корпоративний договір	опис документів	структура власності
	трудовий договір (контракт)	положення про органи управління	рішення про обрання посадових осіб	наказ про призначення на посаду
	картка із зразками підписів			
ФІНАНСОВІ ДОКУМЕНТИ	фінансова звітність баланс та звіт про фінансові результати	розшифровки статей балансу	декларація	довідка про доходи
	довідка про відсутність заборгованості	довідка про рух коштів	виписка по рахунках	довідка про заборгованість
	патенти, ліцензії, дозволи, свідоцтва, сертифікати	кредитні угоди, договори гарантій, авалів, акредитивів, позик	договори забезпечення, застави, іпотеки, гарантії, поруки	договори з постачальниками та покупцями
	договори оренди	довідка-пояснення щодо збиткової діяльності	довідка достатності кадрів	

Рис. 1. Схема вхідних документів, пов'язаних з ідентифікацією та верифікацією осіб, які здійснюють фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу

Джерело: побудовано авторами

функціонування, персональний склад засновників, учасників, обсяг статутного капіталу та частки в ньому кожного з учасників, певна процедура внесення вкладів учасниками).

Третім етапом досліджуються фінансові документи [19–21]. Під час подачі клієнтом фінансової звітності (балансу, звіту про фінансові результати, декларації) перевіряється наявність квитанції про отримання звітності Державною податковою службою України. На квитанції перевіряється така інформація: дані платника податків (код ЄДРПОУ або РНОКПП, або серія та номер паспорта, найменування або прізвище, ім'я, по батькові, адреса електронної пошти), відомості про документ звітності (код форми документа, назва документа звітності, ім'я файлу, стан документа, назва звітного періоду, звітний рік, граничний термін подання), підписи документа (печатка – код ЄДРПОУ або РНОКПП, або серія та номер паспорта, найменування або прізвище, ім'я, по батькові; керівник або фізична особа – платник податку, або співробітник із правом

підпису ПН – РНОКПП, або серія та номер паспорта, прізвище, ім'я, по батькові; бухгалтер – РНОКПП, або серія та номер паспорта, прізвище, ім'я, по батькові), результат обробки ДПС (код та назва контролюючого органу, до якого доставлено звітність, дата, час, реєстраційний номер прийняття пакету), виявлені помилки ДПС [22–24], інформація про відправника ДПС.

До вихідних документів, повідомлень, пов'язаних з ідентифікацією та верифікацією осіб, які здійснюють фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, відносять документи, наведені на рис. 2 [25–29].

Усі повідомлення, що надаються Спеціально уповноваженому органу (СУО), формуються згідно зі стандартом XML. Вони повинні відповідати формалізованій структурі, яку визначає Департамент інформатизації Національного банку України, та організовуватися у файли (Document Type Definition) [30]. Надання повідомлень відбувається на базі засобів захисту інформації згідно з вимогами НБУ [31]. У файлі-повідом-

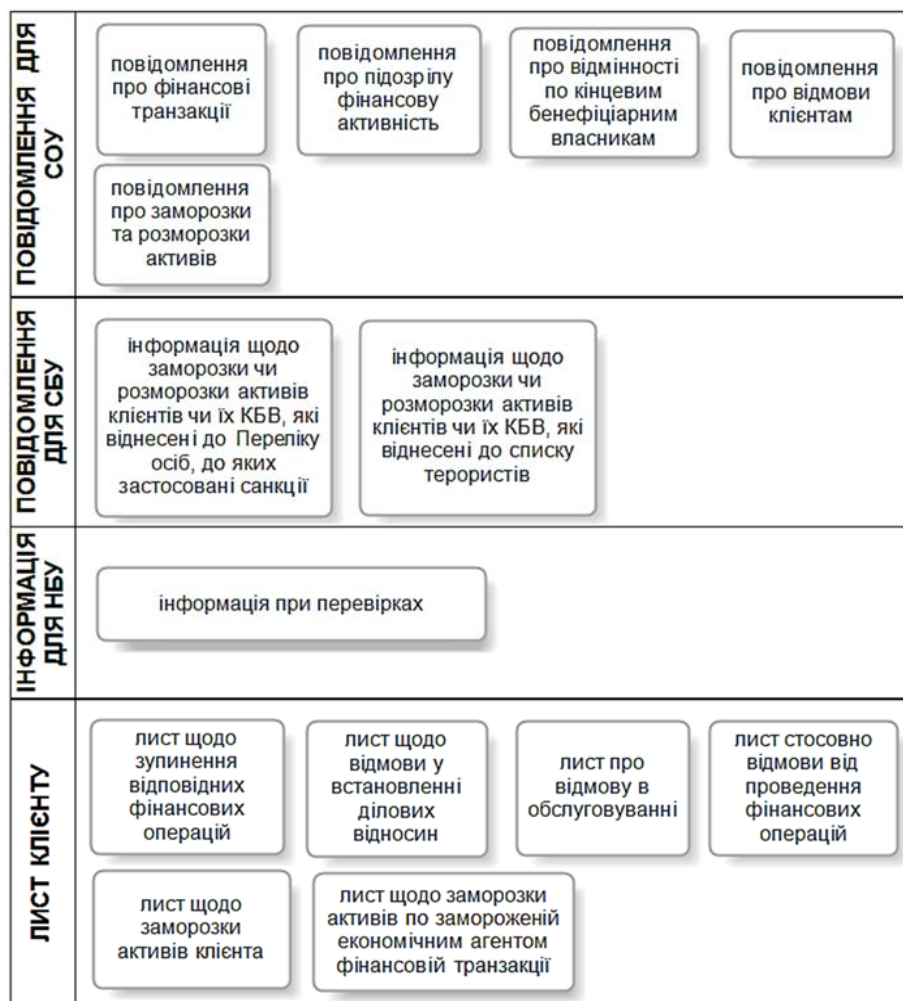

Рис. 2. Схема вихідних повідомлень, пов'язаних з ідентифікацією та верифікацією осіб, які здійснюють фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу

Джерело: побудовано авторами

мленні може передаватися інформація щодо декількох операцій одночасно. Усі повідомлення візуються за допомогою електронного цифрового підпису із 64 байтів як із боку економічного агента, що надсилає повідомлення, так і з боку СУО, який повідомлення приймає.

Повідомлення Службі безпеки України (СБУ) – це лист-повідомлення, що надається економічним агентом для СБУ, який повинен містити інформацію щодо заморозки чи розморозки активів по клієнтах, які віднесені до Переліку осіб чи у яких кінцеві бенефіціарні власники є особами, до яких застосовані санкції, а також які віднесені до списку терористів.

Інформація Національному банку України – це відомості, що можуть надаватися економічним агентом під час перевірок Національним банком України.

Лист клієнту – це лист-повідомлення, що надається економічним агентом на письмовий запит клієнта щодо зупинення відповідних фінансових операцій, щодо відмови у встановленні ділових відносин із клієнтом, про відмову в обслуговуванні, стосовно відмови від проведення фінансових операцій, щодо заморозки активів клієнта або активів по замороженій економічним агентом фінансовій транзакції.

Висновки. Фінансовий моніторинг виступає важливим інструментом виявлення, запобігання, припинення будь-яких дій, пов'язаних із легалізацією незаконних доходів. Своєю чергою, реалізація ідентифікації та верифікації відбувається на основі певних документарних даних. Зазначимо, що вхідними документами є: ідентифікаційні документи – паспорт громадянина України у вигляді книжечки чи ID-карти з витягом з ЄДДР щодо реєстрації місця проживання, РНОКПД, відомості з ЄДР; установчі документи – статут, засновницький договір, модельний статут, рішення про створення, зміни до установчого документу, корпоративний договір, опис документів, структура влас-

ності, трудовий договір, положення про органи управління, рішення про обрання посадових осіб, наказ про призначення на посаду, КЗП; фінансові документи – баланс та звіт про фінансові результати, розшифровки статей балансу, декларація, довідка про доходи, з ДФСУ, про рух коштів, про заборгованість, виписка по рахунках, патенти, ліцензії, дозволи, свідоцтва, сертифікати, договори кредитні, забезпечення, договори з постачальниками та покупцями, оренди, довідка-пояснення щодо збиткової діяльності, достатності кадрів; а вихідними повідомленнями – повідомлення Спеціально уповноваженому органу про фінансові транзакції, про підозрілу фінансову активність, про відмінності по кінцевих бенефіціарних власниках, про відмови клієнтам, про заморозки та розморозки активів; повідомлення Службі безпеки України – інформація щодо заморозки чи розморозки активів клієнтів чи їх КБВ, які віднесені до Переліку осіб, до яких застосовані санкції, що віднесені до списку терористів; інформація Національному банку України – інформація під час перевірок; лист клієнту – щодо зупинення відповідних фінансових операцій, відмови у встановленні ділових відносин із клієнтом, в обслуговуванні, від проведення фінансових операцій, щодо заморозки активів клієнта або щодо заморозки активів по замороженій економічним агентом фінансовій транзакції.

Причому розроблення структури шаблонів вхідних та вихідних документів, повідомлень, пов'язаних з ідентифікацією та верифікацією осіб, які здійснюють фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, є певним каркасом, на якому будується ефективна та налагоджена діяльність економічних агентів у напрямі стандартизації, комплексності підходу до організації фінансового моніторингу, проведення системуючих заходів, що сприяють забезпеченню економічної безпеки та стабільності держави.

Список літератури:

1. Кузьменко О.В., Доценко Т.В., Скринька Л.О. Роль фінансового моніторингу в сучасній системі забезпечення економічної безпеки національної економіки. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2019. № 3(65). С. 98–108.
2. Лугіна Н.А., Левчишина В.В. Фінансовий моніторинг як спосіб протидії легалізації (відмиванню) злочинних доходів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 2. С. 288–290. URL: <https://doi.org/10.32782/524-0374/2021-2/70>.
3. Першин В.Г. Роль фінансового моніторингу в межах протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2019. № 4(88). С. 250–257. URL: <https://doi.org/10.33766/2524-0323.88.250-257>.
4. Сценарії реформування національної системи фінансового моніторингу / О.В. Кузьменко та ін. *Економіка і держава*. 2020. № 1. С. 9–15.
5. Гошовська В.В., Бойко Н.В., Наконечна С.А. Особливості проведення аудиту валютних операцій підприємств, що підлягають фінансовому моніторингу. *Причорноморські економічні студії*. 2020. № 55–2. С. 6–52.
6. Kaya H.D. The Depth of the Financial System: A Comparison of Developed and Less Developed Countries. *Financial Markets, Institutions and Risks*. 2020. № 4(4). P. 109–118. URL: [https://doi.org/10.21272/fmir.4\(4\).109-118.2020](https://doi.org/10.21272/fmir.4(4).109-118.2020).
7. Sadiq W.A. Influence of Leadership Practices on Organizational Safety Performance. *Business Ethics and Leadership*. 2020. № 4(2). P. 41–55. URL: [https://doi.org/10.21272/bel.4\(2\).41-55.2020](https://doi.org/10.21272/bel.4(2).41-55.2020).
8. Cierna H., Sujova E. The Risks of Ethical Credibility: Innovations in Companies Management. *Marketing and Management of Innovations*. 2020. № 4. P. 237–244. URL: <http://doi.org/10.21272/mmi.2020.4-19>.
9. Nogueira Cervantes B.M. Identification and representation of concept through terms meio de termos. *[Identificação e representação de conceitos por] Informacao e Sociedade*. 2021. № 30(4). DOI: 10.22478/UFPB.1809-4783.2020V30N4.57261.

10. Vandana, Kaur N. A study of biometric identification and verification system. *Paper presented at the 2021 International Conference on Advance Computing and Innovative Technologies in Engineering, ICACITE 2021*. 2021. P. 60–64. DOI: 10.1109/ICACITE51222.2021.9404735. URL: <http://www.scopus.com>.
11. Yang W., Jiang J., Chen C. A fast source camera identification and verification method based on PRNU analysis for use in video forensic investigations. *Multimedia Tools and Applications*. 2021. № 80(5). P. 6617–6638. DOI:10.1007/s11042-020-09763-z.
12. Макурін А.А. Проблеми ідентифікації в обліку користувачів криптовалют. *Причорноморські економічні студії*. 2020. № 60–2. С. 130–135. URL: <https://doi.org/10.32843/bses.60-39>.
13. Аналіз помилок ідентифікації й шляхи підвищення точності систем біометричної ідентифікації / Г.М. Новіцький та ін. *Наукові праці ВНТУ*. 2020. № 2. URL: <https://doi.org/10.31649/2307-5376-2020-2-1-10>.
14. Kryvych, Y., Goncharenko T. Banking strategic management and business model: bibliometric analysis. *Financial Markets, Institutions and Risks*. 2020. № 4(1). P. 76–85. URL: [http://doi.org/10.21272/fmir.4\(1\).76-85.2020](http://doi.org/10.21272/fmir.4(1).76-85.2020).
15. Juarez-Garcia M.I. Personal Corruption & Corrupting Laws: Montesquieu's Twofold Theory of Corruption. *Business Ethics and Leadership*. 2020. № 4(4). P. 76–84. URL: [https://doi.org/10.21272/bel.4\(4\).76-83.2020](https://doi.org/10.21272/bel.4(4).76-83.2020).
16. Harust Yu., Melnyk V. Economic Security of the Country: Marketing, Institutional and Political Determinants. *Marketing and Management of Innovations*. 2019. № 4. P. 373–382. URL: <http://doi.org/10.21272/mmi.2019.4-29>.
17. Molotok I. Analysis Of The Relevance Of Fiscal Decentralization In Ensuring Country Investment Attractiveness. *SocioEconomic Challenges*. 2020. № 4(2). P. 99–105. URL: [https://doi.org/10.21272/sec.4\(2\).99-105.2020](https://doi.org/10.21272/sec.4(2).99-105.2020).
18. Kaya H.D. How do the Banking Systems of High Income Countries differ from others?. *Financial Markets, Institutions and Risks*. 2021. № 5(1). P. 42–49. URL: [https://doi.org/10.21272/fmir.5\(1\).42-49.2021](https://doi.org/10.21272/fmir.5(1).42-49.2021).
19. Mursalov M. Banking Regulations and Country's Innovative Development: the Mediating Role of Financial Development. *Marketing and Management of Innovations*. 2021. № 4. P. 168–180. URL: <http://doi.org/10.21272/mmi.2020.4-13>.
20. Goncharenko T. From Business Modelling to the Leadership and Innovation in Business: Bibliometric Analysis (Banking as a Case). *Business Ethics and Leadership*. 2020. № 4(1). P. 113–125. URL: [http://doi.org/10.21272/bel.4\(1\).113-125.2020](http://doi.org/10.21272/bel.4(1).113-125.2020).
21. Sivaruban S. A Critical Perspective of Leadership Theories. *Business Ethics and Leadership*. 2021. № 5(1). P. 57–65. URL: [https://doi.org/10.21272/bel.5\(1\).57-65.2021](https://doi.org/10.21272/bel.5(1).57-65.2021).
22. Kaya H.D., Lumpkin-Sowers N.L. The Global Crisis And Crime: A Look Into Manufacturing Firms. *SocioEconomic Challenges*. 2020. № 4(3). P. 66–76. URL: [https://doi.org/10.21272/sec.4\(3\).66-76.2020](https://doi.org/10.21272/sec.4(3).66-76.2020).
23. Hammerström L., Giebe C., Zwerenz D. Influence of Big Data & Analytics on Corporate Social Responsibility. *SocioEconomic Challenges*. 2019. № 3(3). P. 47–60. URL: [http://doi.org/10.21272/sec.3\(3\).47-60.2019](http://doi.org/10.21272/sec.3(3).47-60.2019).
24. Skrynnyk O. Some Aspects of Information Security in Digital Organizational Management System. *Marketing and Management of Innovations*. 2020. № 4. P. 279–289. URL: <http://doi.org/10.21272/mmi.2020.4-23>.
25. Yarovenko H., Kuzmenko O., Stumpo M. Strategy for Determining Country Ranking by Level of Cybersecurity. *Financial Markets, Institutions and Risks*. 2020. № 4(3). P. 124–137. URL: [https://doi.org/10.21272/fmir.4\(3\).124-137.2020](https://doi.org/10.21272/fmir.4(3).124-137.2020).
26. Chukwu A.O., Kasztelnik K. Innovative Strategies For Social-Economic Development Financial Strategies In The Development Country. *SocioEconomic Challenges*. 2021. № 5(1). P. 44–65. URL: [https://doi.org/10.21272/sec.5\(1\).44-65.2021](https://doi.org/10.21272/sec.5(1).44-65.2021).
27. Mamun M.Z.A., Khan M.Y.H. A Theoretical Study On Factors Influencing Employees Performance, Rewards And Motivation Within Organisation. *SocioEconomic Challenges*. 2020. № 4(3). P. 113–124. URL: [https://doi.org/10.21272/sec.4\(3\).113-124.2020](https://doi.org/10.21272/sec.4(3).113-124.2020).
28. Brown D. Leadership Hiring: Does the Promotional Practice and Selection in Public Service Result in Placing Highly Skilled Experts in Our Communities? *Business Ethics and Leadership*. 2021. № 5(1). P. 98–108. URL: [https://doi.org/10.21272/bel.5\(1\).98-108.2021](https://doi.org/10.21272/bel.5(1).98-108.2021).
29. Zadorozhnyi Z.-M., Ometsinska I., Muravskiy V. Determinants of Firm's Innovation: Increasing the Transparency of Financial Statements. *Marketing and Management of Innovations*. 2021. № 2. P. 74–86. URL: <http://doi.org/10.21272/mmi.2021.2-06>.
30. Інструкція щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, який здійснює державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, finansuvannya teroryzmu ta finansuvannya rozpovsiudzhennia zbroi masovoho znyshchennia, ta bankamy (filiiami), zatverdzheno Postanovoiu Pravlinnia Natsionalnoho banku Ukrainy 18.08.2016 # 373.
31. Dudchenko V. Role of Central Bank Independence in Banking and Financial Stability Ensuring. *Financial Markets, Institutions and Risks*. 2020. № 4(2). P. 115–121. URL: [https://doi.org/10.21272/fmir.4\(2\).115-121.2020](https://doi.org/10.21272/fmir.4(2).115-121.2020).

References:

1. Kuzmenko O.V., Dotsenko T.V., Skrynka L.O. (2019) Rol finansovoho monitorynha v suchasni systemi zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky natsionalnoi ekonomiky. *Naukovyi pohliad: ekonomika ta upravlinnia*, no. 3(65), pp. 98–108.

2. Luhina N.A., Levchyshyna V.V. (2021) Finansovyi monitorynh yak sposib protydii lehalizatsii (vidmyvanniu) zlochynnykh dokhodiv. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, no. 2, pp. 288–290. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-2/70>.
3. Pershyn V.H. (2019) Rol finansovoho monitorynhu v mezhakh protydii lehalizatsii dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom. *Visnyk Luhanskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav imeni E.O. Didorenka*, no. 4(88), 250–257. DOI: <https://doi.org/10.33766/2524-0323.88.250-257>.
4. Kuzmenko O.V., Boiko A.O., Yarovenko H.M., Dotsenko T.V. (2020) Stsenarii reformuvannya natsionalnoi systemy finansovoho monitorynhu. *Ekonomika i derzhava*, no. 1, pp. 9–15.
5. Hoshovska V.V., Boiko N.V., Nakonechna S.A. (2020) Osoblyvosti provedennia audytu valiutnykh operatsii pidprijemstv, shcho pidliahaiut finansovomu monitorynhu. *Prychornomorski ekonomichni studii*, no. 55-2, pp. 46–52.
6. Kaya H.D. (2020) The Depth of the Financial System: A Comparison of Developed and Less Developed Countries. *Financial Markets, Institutions and Risks*, no. 4(4), pp. 109–118. DOI: [https://doi.org/10.21272/fmir.4\(4\).109-118.2020](https://doi.org/10.21272/fmir.4(4).109-118.2020).
7. Sadiq W.A. (2020) Influence of Leadership Practices on Organizational Safety Performance. *Business Ethics and Leadership*, no. 4(2), pp. 41–55. DOI: [https://doi.org/10.21272/bel.4\(2\).41-55.2020](https://doi.org/10.21272/bel.4(2).41-55.2020).
8. Cierna H., Sujova E. (2020) The Risks of Ethical Credibility: Innovations in Companies Management. *Marketing and Management of Innovations*, no. 4, pp. 237–244. DOI: <http://doi.org/10.21272/mmi.2020.4-19>
9. Nogueira Cervantes B.M. (2021) Identification and representation of concept through terms meio de termos [Identificação e representação de conceitos por] *Informacao e Sociedade*, no. 30(4). doi:10.22478/UFPB.1809-4783.2020V30N4.57261.
10. Vandana, Kaur N. (2021) A study of biometric identification and verification system. *Paper presented at the 2021 International Conference on Advance Computing and Innovative Technologies in Engineering, ICACITE 2021*, pp. 60–64. doi:10.1109/ICACITE51222.2021.9404735 Retrieved from www.scopus.com.
11. Yang W., Jiang J., Chen C. (2021) A fast source camera identification and verification method based on PRNU analysis for use in video forensic investigations. *Multimedia Tools and Applications*, no. 80(5), pp. 6617–6638. doi:10.1007/s11042-020-09763-z.
12. Makurin A.A. (2020) Problemy identyfikatsii v obliku korystuvachiv kryptovaliuty. *Prychornomorski ekonomichni studii*, no. 60-2, pp. 130–135. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.60-39>.
13. Novitskyi H.M., Zlepko S.M., Koval L.H., i Kryvoruchko I.O. (2020). Analiz pomylok identyfikatsii y shliakhy pidvyshchennia tochnosti system biometrychnoi identyfikatsii. *Naukovi pratsi VNTU*, no. 2. DOI: <https://doi.org/10.31649/2307-5376-2020-2-1-10>.
14. Kryvych Y., Goncharenko T. (2020) Banking strategic management and business model: bibliometric analysis. *Financial Markets, Institutions and Risks*, no. 4(1), pp. 76–85. DOI: [http://doi.org/10.21272/fmir.4\(1\).76-85.2020](http://doi.org/10.21272/fmir.4(1).76-85.2020).
15. Juarez-Garcia M.I. (2020) Personal Corruption & Corrupting Laws: Montesquieu's Twofold Theory of Corruption. *Business Ethics and Leadership*, no. 4(4), pp. 76–84. DOI: [https://doi.org/10.21272/bel.4\(4\).76-83.2020](https://doi.org/10.21272/bel.4(4).76-83.2020).
16. Harust Yu., Melnyk V. (2019) Economic Security of the Country: Marketing, Institutional and Political Determinants. *Marketing and Management of Innovations*, no. 4, pp. 373–382. DOI: <http://doi.org/10.21272/mmi.2019.4-29>.
17. Molotok I. (2020) Analysis Of The Relevance Of Fiscal Decentralization In Ensuring Country Investment Attractiveness. *SocioEconomic Challenges*, no. 4(2), pp. 99–105. DOI: [https://doi.org/10.21272/sec.4\(2\).99-105.2020](https://doi.org/10.21272/sec.4(2).99-105.2020).
18. Kaya H.D. (2021) How do the Banking Systems of High Income Countries differ from others?. *Financial Markets, Institutions and Risks*, no. 5(1), pp. 42–49. DOI: [https://doi.org/10.21272/fmir.5\(1\).42-49.2021](https://doi.org/10.21272/fmir.5(1).42-49.2021).
19. Mursalov M. (2020) Banking Regulations and Country's Innovative Development: the Mediating Role of Financial Development. *Marketing and Management of Innovations*, no. 4, pp. 168–180. DOI: <http://doi.org/10.21272/mmi.2020.4-13>.
20. Goncharenko T. (2020) From Business Modelling to the Leadership and Innovation in Business: Bibliometric Analysis (Banking as a Case). *Business Ethics and Leadership*, no. 4(1), pp. 113–125. DOI: [http://doi.org/10.21272/bel.4\(1\).113-125.2020](http://doi.org/10.21272/bel.4(1).113-125.2020).
21. Sivaran S. (2021) A Critical Perspective of Leadership Theories. *Business Ethics and Leadership*, no. 5(1), pp. 57–65. DOI: [https://doi.org/10.21272/bel.5\(1\).57-65.2021](https://doi.org/10.21272/bel.5(1).57-65.2021).
22. Kaya H.D., Lumpkin-Sowers N.L. (2020) The Global Crisis And Crime: A Look Into Manufacturing Firms. *SocioEconomic Challenges*, no. 4(3), pp. 66–76. DOI: [https://doi.org/10.21272/sec.4\(3\).66-76.2020](https://doi.org/10.21272/sec.4(3).66-76.2020).
23. Hammerström L., Giebe C., Zwerenz D. (2019) Influence of Big Data & Analytics on Corporate Social Responsibility. *SocioEconomic Challenges*, no. 3(3), pp. 47–60. DOI: [http://doi.org/10.21272/sec.3\(3\).47-60.2019](http://doi.org/10.21272/sec.3(3).47-60.2019).
24. Skrynnyk O. (2020) Some Aspects of Information Security in Digital Organizational Management System. *Marketing and Management of Innovations*, no. 4, pp. 279–289. DOI: <http://doi.org/10.21272/mmi.2020.4-23>.
25. Yarovenko H., Kuzmenko O., Stumpo M. (2020) Strategy for Determining Country Ranking by Level of Cybersecurity. *Financial Markets, Institutions and Risks*, no. 4(3), pp. 124–137. DOI: [https://doi.org/10.21272/fmir.4\(3\).124-137.2020](https://doi.org/10.21272/fmir.4(3).124-137.2020).
26. Chukwu A.O., Kasztelnik K. (2021) Innovative Strategies For Social-Economic Development Financial Strategies In The Development Country. *SocioEconomic Challenges*, no. 5(1), pp. 44–65. DOI: [https://doi.org/10.21272/sec.5\(1\).44-65.2021](https://doi.org/10.21272/sec.5(1).44-65.2021).
27. Mamun M. Z. A., Khan M. Y. H. (2020) A Theoretical Study On Factors Influencing Employees Performance, Rewards And Motivation Within Organisation. *SocioEconomic Challenges*, no. 4(3), pp. 113–124. DOI: [https://doi.org/10.21272/sec.4\(3\).113-124.2020](https://doi.org/10.21272/sec.4(3).113-124.2020)

28. Brown D. (2021) Leadership Hiring: Does the Promotional Practice and Selection in Public Service Result in Placing Highly Skilled Experts in Our Communities? *Business Ethics and Leadership*, no. 5(1), pp. 98–108. DOI: [https://doi.org/10.21272/bel.5\(1\).98-108.2021](https://doi.org/10.21272/bel.5(1).98-108.2021)

29. Zadorozhnyi Z.-M., Ometsinska I., Muravskiy V. (2021) Determinants of Firm's Innovation: Increasing the Transparency of Financial Statements. *Marketing and Management of Innovations*, no. 2, pp. 74–86. DOI: <http://doi.org/10.21272/mmi.2021.2-06>.

30. Instrukciya shhodo formuvannya fajliv informacijnogo obminu mizh centralnym organom vykonavchoyi vlady, shho realizuye derzhavnu polityku u sferi zapobigannya ta protydyi legalizaciyi (vidmyvannyu) dohodiv, oderzhanyh zlochynnym shlyahom, finansuvannyu teroryzmu ta finansuvannyu rozpovsyudzhennya zbroyi masovogo znyshhennya, ta bankamy (filiyamy), zatverdzheno Postanovoyu Pravlinnya Nacionalnogo banku Ukrayiny 18.08.2016 № 373.

31. Dudchenko V. (2020) Role of Central Bank Independence in Banking and Financial Stability Ensuring. *Financial Markets, Institutions and Risks*, no. 4(2), pp. 115–121. DOI: [https://doi.org/10.21272/fmir.4\(2\).115-121.2020](https://doi.org/10.21272/fmir.4(2).115-121.2020).